

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2020 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2020 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2020. – 280 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

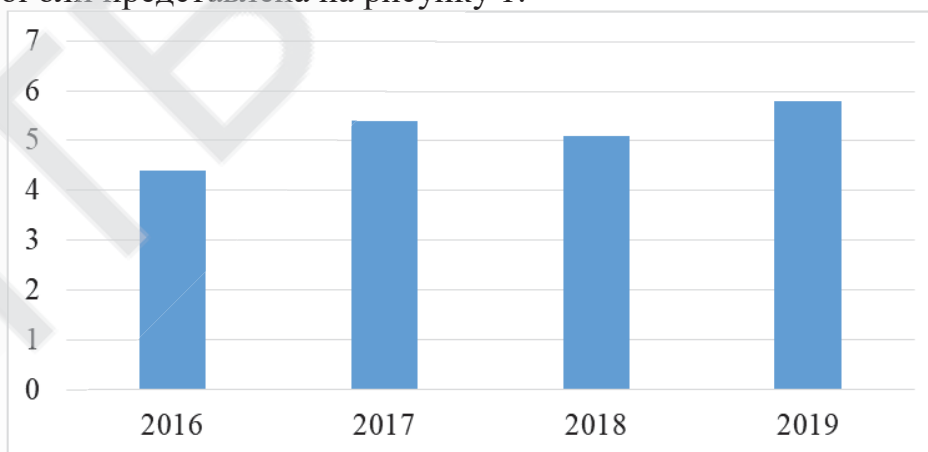
Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – д.е.н., доц.

ОЛІЙНО-ЖИРОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Петкова Д.Ф., аспірант кафедри Економіка промисловості
Одеська національна академія харчових технологій

Олійно-жирова промисловість – є однією з основних галузей харчової індустрії, що пов'язана з виробництвом олії, жирів, харчового масла, маргарину та реалізацією готової продукції. У якості вихідної сировини олійно-жирова промисловість використовує насіння соняшнику, льону, сої, арахісу, рапсу та інше. Основною конкурентною перевагою цієї галузі, є те що Україна посідає перше місце у світі за виробництвом соняшнику, що становить третину світового ринку визначеної продукції. Рослинні олії, які є основним продуктом перероблення соняшника, також займають пріоритетні позиції на світовому продовольчому ринку. Це все формує попит на таку продукцію, та сприяє розвитку вітчизняного виробництва. Розвиток олійно-жирового виробництва має великі перспективи як з погляду на забезпечення внутрішніх потреб, так і на задоволення попиту зовнішнього ринку, враховуючи тенденцію переорієнтування у структурі харчування населення економічно розвинених країн із тваринних на рослинні жири та олію, зростання загальної кількості населення планети та збільшенням використання олії для технічних потреб (дизельного палива, мийних засобів, фарб тощо).

Виробництво олії завжди посідало одно з перших місць у структурі переробної галузі України, так за період з 2016 по 2019 роки виробництво соняшникової олії показує позитивну динаміку з незначним скороченням виробництва у 2018 році та подальшим збільшенням виробництва у наступному. Динаміка виробництва соняшникової олії представлена на рисунку 1.

*розроблено на основі даних Державної служби статистики України[2]

Рис. 1 – Динаміка виробництва соняшникової олії у 2016-2019 рр., млн.т

У виробництві маргарину як другого за популярністю продукту з рослинних жирів ситуація схожа з виробництвом соняшникової олії, стало зростання з разовим зниженням у 2018 році.

Серед виробників, найбільш велику частку займають три основних холдинги - Cargill, Bunge, Kernell Group. Саме ці компанії диктують свої умови при ціноутворенні на олію. Дані оператори ринку, користуючись своєю фінансовою потужністю, скуповують сировину постачальників насіння, акумулюючи в собі більшу частину сировини, та можуть більшою мірою впливати на ціноутворення [1].

Слід також зазначити, що Україна в декілька разів покриває внутрішній попит на соняшкову олію, адже щороку експортується порядку 90% від виробленої олії. Динаміка експортно-імпортних операцій представлена у таблиці 1.

Таблиця 1 – Динаміка експорту/імпорту соняшникової олії 2016-2019 рр., тис. т

Рік	2017		2018		2019	
	Експорт	Імпорт	Експорт	Імпорт	Експорт	Імпорт
Олія соняшникова	5 299,2	0,001	5 145,5	0,2	5 543,4	0,09
Маргарин	17,0	0,2	16,4	0,8	9,1	0,8

*розроблено на основі даних Державної служби статистики України[2]

Слід також зазначити, що протягом останніх років рівень експорту маргарину знижується, це відбувається через зниження купівельної спроможності людей в Україні та збільшення попиту на більш дешевий маргарин порівняно з вершковим маслом.

Не зважаючи на високі показники експорту, 90% відсотків від експортованої олії є неочищеною, тобто Україна продає сировину для подальшого виробництва рафінованої або нерафінованої олії.

При цьому вже зараз деякі компанії починають збільшувати свої потужності для забезпечення переробки сировини та відправки на експорт готової олії. Це свідчить, в що олійно-жировій галузі України є потенціал розвиватися не тільки як основний постачальник сировини, а і як провідний виробник олії та олійно-жирової продукції.

Література

1. Власенко І. Семко Т. Олійно-жирова галузь України: виклики та потенціал розвитку // Товари і ринки. 2019. № 3. С. 50-59.
2. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 28.09.2020).

34	КОМУНІКАТИВНІ КОМПЕТЕНЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В КОМАНДНІЙ РОБОТІ Черкаський А.В., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	92
35	AUTOMOTIVE INDUSTRY IS A PRIORITY DIRECTION OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF UKRAINE'S ECONOMY Коліщук О.В., аспірант, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси	95
36	ВПРОВАДЖЕННЯ РЕІНЖИНІРИНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ Самофатова В.А., д.е.н, професор, Бачурський О.І., магістрант, ОНАХТ, Одеса	98
37	ІНКЛЮЗИВНА ТРАНСФОРМАЦІЯ АГРОПРОМИСЛОВИХ КОРПОРАЦІЙ УКРАЇНИ Дідух С.М., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	102
38	СВІТОВА ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА ПЕРЕД ГЛОБАЛЬНИМ ВИКЛИКОМ 2020 РОКУ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ Павлов О.І., д.е.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса	104
39	АНАЛІЗ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Яблонська Н.В., к.е.н., доцент, магістрант Лисенко В.А., ОНАХТ, м. Одеса	109
40	РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ Мініна В.О., аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса	112
41	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ Крупіна С.В., к.е.н., доцент, магістрант Кравчик Т.Ю., ОНАХТ, м. Одеса	115
42	ОЛІЙНО-ЖИРОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ Петкова Д.Ф., аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса	118
43	ПОТОЧНИЙ СТАН РИНКУ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ Петков О.І., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса	120
44	СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ АПК УКРАЇНИ Федорова Т.С., аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса	122
45	ПРОПОЗИЦІЇ СЬОГОДЕННЯ В УПРАВЛІННІ Й РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ Татарик Е. П., асистент, ОНАХТ, м. Одеса	126
46	СХЕМИ ПЕРЕДПРОЄКТОВОГО МОДЕЛЮВАННЯ В ІНВЕСТИЦІЙНОМУ ПРОЄКТУВАННІ Фрум О.Л., к.е.н., ОНАХТ, м. Одеса	131
47	АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ КАТЕГОРІЇ «ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА» Купріна Н.М., к.е.н., доцент, каф. ОтаА; Величко О.М., студентка, ОНАХТ, Одеса	133
48	КАСТОМІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВІСТІ Баранюк Х.О., асистент, ОНАХТ, м. Одеса	137
49	МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ РІВНЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ Кулаковська Т.А., к.е.н., доцент, каф. ЕП, ОНАХТ, м. Одеса	140
50	ОБОРОТНІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА: СУЧАСНІ АСПЕКТИ КЛАСИФІКАЦІЇ Купріна Н.М., к.е.н., доцент, Васьковська К.О., к.е.н., Величко О.М., студентка ОНАХТ, м. Одеса	143
51	МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ – НЕВІДКЛАДНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ САВЕНКО І.І., д.е.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса	146